

Møte tirsdag den 16. mai 2017 kl. 10

President: Øyvind Halleraker

Dagsorden (nr. 81):

1. Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om Endringer i markedsføringsloven (unntak fra rett til innsyn i dagligvareportalens prisopplysninger) (Innst. 284 L (2016–2017), jf. Prop. 53 L (2016–2017))
2. Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om Endringer i markedsføringsloven (telefonmarkedsføring mv.) (Innst. 268 L (2016–2017), jf. Prop. 43 L (2016–2017))
3. Innstilling fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2015-2016 (Innst. 285 S (2016–2017), jf. Meld. St. 17 (2016–2017))
4. Interpellasjon fra representanten Liv Signe Navarsete til kommunal- og moderniseringsministeren:
«Regjeringa har kutta den økonomiske støtta som førre regjering etablerte for dei regionale natur- og kulturparkane. Parkane er lokale initiativ bygd på lokale ressursar og er pådrivarar for lokal mobilisering, næringsutvikling og bærekraftig samfunnsutvikling. Det er no 9 regionalparker i alle delar av landet, og 30 kommunar er engasjerte i arbeidet. I Europa er det tusen natur-, regional- og landskapsparker fordelt på 22 land. Erfaringane syner at det ligg store moglegheiter for nærings- og samfunnsutvikling i parksystemet. Men det trengs eit statleg engasjement i utvikling av kriteriesystem for sertifisering av regionalparker, nasjonal lovforankring og støtte til parkorganisasjonen.
Vil regjeringa initiere ei utgreiing av ny parkmodell for regionalparker og andre område med høge natur- og kulturverdiar, og vil regjeringa reversere budsjett-kutta som er gjort i perioden?»
5. Referat

Presidenten: Det foreligger en rekke permisjonssøknader:

- fra representanten Anette Trettebergstuen om foreldrepermisjon i tiden fra og med 19. mai til og med 21. juni
- fra representantene Gunnar Gundersen, Svein Roald Hansen, Tor André Johnsen, Sveinung Rotevatn, Geir Sigbjørn Toskedal og Marianne Aasen om permisjon i tiden fra og med 22. mai til og med 24. mai – alle for å delta i møter i Den felles EØS-parlamentarikerkomiteen i Reykjavik

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknadene behandles straks og innvilges.
2. Følgende vararepresentanter innkalles for å møte i permisjonstiden:
For Akershus fylke: Are Helseth
For Hedmark fylke: Lasse Juliussen, Rangdi Krogstad og Hege Jensen
For Rogaland fylke: Marie Ljones Brekke
For Sogn og Fjordane fylke: Gunhild Berge Stang

For Østfold fylke: Wenche Olsen

Sak nr. 1 [10:01:14]

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om Endringer i markedsføringsloven (unntak fra rett til innsyn i dagligvareportalens prisopplysninger) (Innst. 284 L (2016–2017), jf. Prop. 53 L (2016–2017))

Presidenten: Etter ønske fra familie- og kulturkomiteen vil presidenten foreslå at taletiden blir begrenset til 5 minutter til hver partigruppe og 5 minutter til medlemmer av regjeringen.

Videre vil presidenten foreslå at det ikke blir gitt anledning til replikker, og at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Hege Haukeland Liadal (A) [10:02:02] (ordfører for saken): Noen ganger er det enklere enn andre ganger å være saksordfører. Den saken som vi i dag skal behandle, er av en enklere karakter. Det gjelder endringer i markedsføringsloven § 10, som henger sammen med Stortingets anmodningsvedtak om opprettelse av en offentlig dagligvareportal.

Det er en enstemmig komité som har innstilt til de endringene som er foreslått inntatt i markedsføringsloven, og som handler om unntak fra rett til innsyn i dagligvareportalens prisopplysninger. Saken har også vært til uttalelse i næringskomiteen, som stiller seg enstemmig bak vår innstilling.

Når jeg har anledning, har jeg lyst til å si at jeg kommer fra en del av landet, Vestlandet, som er hardt rammet av arbeidsledighet. Jeg kjenner familier som hver eneste uke er på jakt etter de gode kjøpene nettopp i dagligvarehandelen. Vi vet at handlemønsteret til forbrukerne endrer seg i takt med inntektsfall og bortfall av eventuell lønn. Men også for dem som er i lønnet arbeid i Norge, er vi opptatt av de gode kjøpene – vi ønsker kvalitet til en god eller til en lav pris. Vi har et ønske om å være opplyst om vår handel. Derfor ønsker Stortinget at det opprettes en offentlig dagligvareportal som kan være til nytte for forbrukere, gjennom å skaffe dem oversikt over pris og kvalitet på de varer de ønsker å kjøpe.

Helt avslutningsvis benytter jeg også anledningen – selv med en enstemmighet – til å takke for fint arbeid i komiteen, der samarbeidet og samtykket har vært 100 pst.

Statsråd Solveig Horne [10:04:18]: Også jeg kommer fra Vestlandet, og jeg er veldig glad for at ledigheten er på vei ned, at veksten er på vei opp, og at stadig flere kommer i arbeid.

Jeg er glad for at komiteen enstemmig er med på dette forslaget. Dette er, som saksordføreren var inne på, et anmodningsvedtak som regjeringen nå følger opp ved å etablere en dagligvareportal. Hensikten med dagligvareportalen er å informere forbrukerne, slik at de kan ta bedre valg. Vi har gitt oppgaven med å utvikle og drive dagligvareportalen til Forbrukerrådet.

Forbrukerrådet har allerede laget en applikasjon for smarttelefon som heter Peiling, som viser informasjon om

varene – en oversikt over ingredienser, innholdsstoffer og allergener. Planen er å lansere en mer fullstendig informasjonsløsning rett over sommeren.

Det som har vært mest krevende i dette prosjektet, har vært å få avklart hvordan forbrukerne kan opplyses om hvor det er rimeligst å handle – altså om priser – uten at dette samtidig legger til rette for at kjedene eller butikkene kan koordinere prisene seg imellom.

De faglige vurderingene vi støtter oss på, går ut på at full tilgang på prisinformasjon i sanntid om dagligvarer kan legge til rette for stilltiende samarbeid og svekket konkurranse. Resultatet kan da bli høyere priser til forbrukerne, altså det motsatte av det vi ønsker.

Av denne grunn er det nødvendig å lage et særskilt verktøy for at kundene skal kunne sammenligne prisnivået i ulike butikker, uten at verktøyet gir aktørene tilgang til konkurrentenes priser. Løsningen på dette har tidligere vært omtalt overfor Stortinget i budsjettproposisjonen sist høst. Den går ut på at portalen skal sette sammen en varekurv og beregne pris på varene i kurven i hver enkelt butikk.

Aktørene skal ikke kjenne til innholdet i kurven på forhånd. Prisen på kurven blir altså en indeks for prisnivået i den enkelte butikk. Til forskjell fra f.eks. VGs matbørs skal oversikten – i prinsippet – vise alle de om lag 3 800 dagligvarebutikkene i Norge som er tilsluttet en kjede.

Som offentlig organ er Forbrukerrådet underlagt offentleglova. Når man av hensyn til konkurransen ikke kan vise prisene på hver enkelt vare på portalen, blir det viktig at de næringsdrivende ikke kan skaffe seg oversikt over konkurrentenes priser ved å begjære innsyn etter offentleglova i de prisdata som portalen lagrer.

Dette er begrunnelsen for forslaget om unntak fra retten til innsyn etter offentleglova for dagligvareportalens opplysninger om pris.

Som jeg sa i starten, er jeg tilfreds med at komiteen har sluttet seg til forslaget som er fremmet. Med dette vedtaket vil vi i løpet av sommeren kunne lansere et godt verktøy for forbrukerne. Jeg håper at dagligvareportalen også vil bidra til å skjerpe konkurransen mellom de store dagligvarekjedene.

Ketil Kjenseth (V) [10:07:32]: Saken vi behandler i dag, er resultatet av et forslag fra Venstre om å styrke forbrukermakten gjennom digitalisering av produktinformasjon og å opprette en informasjonsportal for dagligvarer.

Vi har vært litt i tvil, må vi innrømme, om hvorvidt proposisjonen følger opp hensikten med vedtaket om tilgjengeliggjøring av bl.a. prisinformasjon. Det var en viktig del av forslaget. Det ble bl.a. bedt om en portal med en oversikt over pris, lovpålagt informasjon om produktene, bl.a. ernæringsopplysninger, og deklarasjon av innholdsstoffer samt annen nødvendig og relevant informasjon.

Det har vært ulike tilnærminger til dette, som statsråden redegjorde for, og vi har kommet til – med de litt motstridende interessene – at det viktigste for Venstre er at vi får opprettet en slik dagligvareportal, og at vi kommer i gang med digital sammenligning. Ikke minst gjelder dette også ernæringsinformasjon og annen informasjon som det er viktig for forbrukerne å kunne forholde seg til.

Vi vet at det allerede finnes prisjegere i andre sektorer, og vi har fått netthandelsaktører i dagligvaresektoren som

offentliggjør prisene, så dette kommer i stadig større grad over oss som forbrukere.

Jeg vil oppfordre til, i den videre utformingen av dagligvareportalen, at pris blir mest mulig tilgjengelig, og at en slik «priskurv», som det nå er forslag om, er en start på det, og at en videre utvikler forskjellige tekniske løsninger i fortsettelsen, som gjør at forbrukerne får mer informasjon og ikke blir mer forvirret.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1.

Sak nr. 2 [10:09:38]

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om Endringer i markedsføringsloven (telefonmarkedsføring mv.) (Innst. 268 L (2016–2017), jf. Prop. 43 L (2016–2017))

Presidenten: Etter ønske fra familie- og kulturkomiteen vil presidenten foreslå at taletiden blir begrenset til 5 minutter til hver partigruppe og 5 minutter til medlemmer av regjeringen.

Videre vil presidenten foreslå at det – innenfor den fordelte taletid – blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil seks replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av regjeringen, og at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter. – Det anses vedtatt.

Kårstein Eidem Løvaas (H) [10:10:31] (ordfører for saken): Jeg vil starte med å takke komiteen for et godt arbeid med denne loven og en stor, god og bred enighet. Jeg vil også rette en takk til næringskomiteen, som hadde saken til uttalelse hos seg.

«Telefonselgere» – det er vel ikke mange ord som vekker så mange følelser hos folk, og det er ikke bestandig bare positive følelser. Men jeg tror samtidig det er viktig å ta inn over seg at det nok har endret seg en smule gjennom årene. Både har selskapene som benytter seg av denne formen for markedsføring, sett at de er nødt til å jobbe med sitt eget rykte, og at det har utviklet seg et behov i måten vi kommuniserer på, ved at man bruker telefonen som et nødvendig verktøy i kontakt med kunder eller givere. Så dette har nok endret seg en del gjennom årene.

Vår oppgave i komiteen var å se på forbrukeren oppi det hele og finne balansen mellom forbrukeren og næringen og mellom forbrukeren og frivilligheten. Det er mulig å unngå telefonsalg også i dag, gjennom at man kan reservere seg i Brønnøysundregistrene. Det har mange nordmenn gjort – over to millioner. Det er også mulighet for å reservere seg hos den enkelte. Hvis man blir oppringt av en organisasjon eller et foretak, kan man høflig si: Nei takk, denne typen henvendelser ønsker jeg ikke. Og med tanke på at vi i gjennomsnitt har 10–15 kundeforhold og giverforhold, er det en relativt rask jobb å rydde opp i også de eksisterende kundeforholdene, hvis man ikke ønsker denne typen samtaler.

Det har nok endret seg noe, for en del av samtalene er faktisk ønsket. Folk ønsker å bidra til frivillig arbeid, rundt sesonger, rundt katastrofer og andre hendelser. Og folk ønsker å ha kontakt med forsikringsselskapet sitt, banken sin og bilfirmaet sitt, for å få opplysninger om produktutvik-

ling, eller om at en type forsikring kanskje har gått ut og er erstattet av noe annet. Det finnes mange gode grunner til at man ønsker å ha kontakt med dem man er kunde hos eller giver til.

Den bevisste forbruker har hatt mulighet til å reservere seg mot både adressert reklame og uadressert reklame samt telefonsalg gjennom mange år, og mange har benyttet seg av den muligheten. Nå blir det enda litt bedre å være forbruker, for en av de viktige endringene med denne loven er at man fjerner muligheten for det som kalles «leads», dvs. at man f.eks. deltar i en konkurranse på internett og oppgir opplysningene sine og samtidig – kanskje uten å være klar over det – gir en rekke andre foretak rett til å kontakte seg. Det blir nå heldigvis fjernet.

Samtidig blir det også slik at alle som kontakter en på telefon, skal ha et synlig nummer, og nummeret skal være søkbart, slik at man kan finne ut hvem det er som forsøker å ta kontakt.

Alle disse endringene, kombinert med seriositeten som de ulike frivillige organisasjoner og foretak etter hvert utviser, samt mulighetene for å kunne reservere seg på ulike vis, gjør at man som forbruker kan unngå de uønskede samtalene og samtidig opprettholde de ønskede samtalene.

Så i dag tror jeg en enstemmig komité vedtar en god og passelig innstramming av markedsføringsloven, særlig når det gjelder telefonsalg, samtidig som vi ivaretar hensynet til både behovet for og ønsket om en kontakt i eksisterende kundeforhold og behovet for og ønsket om å kunne bidra til frivilligheten, selv om det ofte kanskje er noe mer sporadisk enn i de konkrete kundeforholdene man har til næringslivet.

Ketil Kjenseth (V) [10:14:42]: Venstre kommer til å støtte innstillingen fra komiteen når det gjelder innstramminger knyttet til telefonsalg.

Heldigvis skjer mindre og mindre salg via telefon overfor enkeltforbrukere. Det er en type salgskanal som heldigvis også næringslivet benytter seg mindre av, men det har vært helt nødvendig at en har gjort innstramminger i lovverket for å begrense en uheldig bruk av telefon som salgskanal.

Det er også en teknologisk utvikling på gang som gjør at telefonen blir mindre viktig, og det er ulike alternativer på internett som blir viktigere for oss som forbrukere. Det har også sammenheng med det som vi snakket om i foregående sak, om prissammenligninger og også annen informasjon knyttet til produkter som er lettere å tilegne seg på internett.

Det som Venstre de siste årene har vært aller mest opptatt av, er at vi fortsatt har utfordringer knyttet til telefonsalg i næringslivet. Vi får mange henvendelser, særlig fra mindre næringsdrivende som opplever at de fortsatt får mange telefoner fra såkalte kataloghaier, gjerne under dekke av at de allerede har et kundeforhold, eller at de vil selge et produkt som det er vanskelig for de næringsdrivende å forholde seg til med hensyn til i hvilken grad det er et ideelt annonseprodukt som selges. Mange opplever at de ikke inngår en avtale, men at de får en faktura likevel, og de kommer seg ikke ut av det såkalte kundeforholdet. Dette ender i innkrevingssystemer med mye gebyrer og en lang saksbehandlingsmølle.

Vi i Venstre fremmer på nytt vårt forslag om å stramme inn overfor næringsdrivende for å få bukt med kataloghai-

er, som vi fortsatt opplever er en utfordring for mange små næringsdrivende. Vi må stramme inn på det.

Presidenten: Representanten Ketil Kjenseth har tatt opp det forslaget han refererte til.

Statsråd Solveig Horne [10:17:42]: Regjeringen har lagt fram forslag til endringer i regler for telefonsalg i markedsføringsloven. Formålet er å sikre at forbrukere som har tatt et aktivt valg og reservert seg mot telefonsalg, i størst mulig grad skal få slippe denne salgsformen.

Bakgrunnen for forslaget er en omfattende evaluering av telefonsalgsreglene, gjennomført av forskningsinstituttet SIFO og Forbrukerombudet. Den viste at telefonsalg topper klagestatistikken til Forbrukerombudet. Over to millioner nordmenn har reservert seg mot telefonsalg, men evalueringen viste at over halvparten av disse likevel blir oppringt. Forbrukerne opplever telefonsalg som en påtrengende salgsform. Misnøyen mot telefonsalg er forståelig, spesielt dersom man har reservert seg mot dette.

Reservasjonsordningen er i utgangspunktet en god ordning, som regjeringen foreslo å opprettholde. Vi ønsker også å videreføre andre deler av telefonsalgsreglene som fungerer godt, f.eks. kravet om at telefontilbud må aksepteres skriftlig av forbrukeren. Det er imidlertid sider av regelverket som ikke fungerer like godt, og som bidrar til misnøye hos forbrukerne. Det gjelder særlig unntakene fra reservasjonsretten. Unntakene er for vide og uklare. Regjeringen ønsker å styrke forbrukernes rett til å reservere seg mot uønsket telefonsalg, derfor foreslo vi å stramme inn på regelverket.

Vi ønsket å oppheve unntaket som gir næringsdrivende lov til å ringe eksisterende kunder som har reservert seg. Vi foreslo samtidig en overgangsordning på seks måneder, som hadde gitt de næringsdrivende mulighet til å avklare med sine eksisterende kunder om de ønsker telefonhenvendelser i framtida. Vi foreslo å stramme inn unntaket for uttrykkelig anmodning, ved å stille krav om at samtykke må gis til én næringsdrivende om gangen. Det er mange internett-konkurranser som i dag henter inn samtykke fra en lang rekke aktører. Med forslaget vil dette ikke lenger være mulig.

Vi foreslo også å innføre forbud mot telefonsalg fra skjult telefonnummer, og vi foreslo å innføre forbud mot at frivillige organisasjoner kunne sende forespørsel om støtte som framstår som et betalingskrav, f.eks. en faktura med forfallsdato og beløp.

Regjeringen mente at forslagene ville bidra til at forbrukernes reservasjoner blir respektert, og at telefonsalg i større grad skjer til dem som ønsker det.

Jeg er glad for at komiteen støtter hoveddelen av regjeringens forslag. Jeg registrerer likevel at komiteen har foreslått to endringer. Begge forslagene gjelder unntak fra reservasjonsretten.

Det første forslaget er å opprettholde unntaket for næringsdrivende, som gir dem lov til å ringe eksisterende kunder som har reservert seg. Jeg registrerer at komiteen mener forbrukeren kan ha nytte av telefonkontakt med den næringsdrivende, f.eks. om utvikling av produkter som tilbys, og at komiteen mener at nytten av en slik kontakt veier tyngre enn vernet mot uønskede samtaler.

Det andre forslaget fra komiteen er å utvide unntaket for frivillige organisasjoner, der en foreslår å åpne for at

organisasjoner også kan ringe til givere som har gitt sporadiske bidrag de siste tre årene. Komiteen mener at forbrukere som gir til frivillige organisasjoner, kan se seg selv som givere, selv om de ikke nødvendigvis gir regelmessig.

Hensikten med regjeringens forslag var, som nevnt, å sikre at forbrukere som ikke vil bli oppringt, i størst mulig grad skal slippe dette, og vi foreslo et strengere regelverk enn det som komiteen nå legger opp til. Samtidig har jeg forståelse for at komiteen vektlegger andre hensyn tyngre enn vernet mot uønskede telefonsamtaler. Jeg ser også at saken har flere sider.

Forbrukerne har sagt klart fra hva de mener om telefonsalg. De opplever dette som en påtrengende salgsform, og de er misfornøyde med å bli ringt opp når de først har reservert seg.

Med regjeringens forslag – som vi også får støtte fra i komiteen – og med komiteens justeringer vil vi nå likevel få gjennomslag for innstramminger: å stramme inn unntaket for uttrykkelig anmodning, slik at man som forbruker bare gir samtykke til én næringsdrivende av gangen, å innføre forbud mot telefonsalg fra skjult nummer og å innføre forbud mot forespørsel om støtte fra frivillige organisasjoner som framstår som et betalingskrav.

Jeg mener at dette vil bidra til et sterkere vern mot uønskede telefonhenvendelser enn det vi har i dag, og jeg er glad for at vi nå får på plass disse endringene.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 2.

Sak nr. 3 [10:22:41]

Innstilling fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2015–2016 (Innst. 285 S (2016–2017), jf. Meld. St. 17 (2016–2017))

Gunvor Eldegard (A) [10:23:13] (ordfører for saka): Me skal no debattera oppmodings- og utgreiingsvedtak for sesjonen 2016–2017. I det året er det 477 vedtakspunkt. Det er mange. I 2010–2011 var det sju. Så har det auka: 33, 25, 82, 192 – og altså 477. Det syner at etter regjeringsskiftet har talet på vedtakspunkt frå denne salen auka dramatisk.

Tidspunktet for framlegginga av meldinga har me fått endra til januar. Det er veldig bra, for då kan me i alle fall kvittera ut alle dei som er gjennomførte i budsjettprosessen. Det synest eg bidreg til ei betre rapportering av vedtaksoppfølginga.

Så vil eg òg berre nemna at to dagar etter at me la fram saka, kom revidert budsjett, og nokre av vedtaka veit eg er utkvitterte der. Det kan vera det er fleire, men dei vert ståande i innstillinga vår, og så vert dei kvitterte ut neste gong.

Det er sånn at når komiteen jobbar med denne saka, ber ein alltid om innspel frå fagkomiteane som har vedtak til oppfølging. Det er fordi det gjerne er komiteane som har fremja forslag til oppmodingsvedtaka, og difor er det naturleg at dei vurderer regjeringas oppfølging.

Når det er så mange som 477 vedtakspunkt, synest eg me burde diskutera om me skal halda fram med at kontroll- og konstitusjonskomiteen skal ha det som éi sak, eller om kanskje fagkomiteane skulle fått vedtaka tilbake,

f.eks. i samband med budsjettarbeidet. Men me har valt ikkje å leggja fram forslag om dette no, men tenkjer at det er noko det nye stortinget bør diskutera – i alle fall når det er så mange som 477 vedtakspunkt.

Me har teke inn merknadene frå dei andre komiteane i innstillinga, og så har me teke inn dei vedtaka som me vel ikkje å kvittera ut. Dei som heilt klart er gjennomførte, har me berre teke ut av innstillinga, for det ligg att i meldinga.

Der regjeringa har varsla at dei kjem tilbake seinare, i revidert eller i neste års budsjett: Dei er med i innstillinga, og me ventar då på at det kjem reelt i budsjettet, før me kvitterer ut. For mange av vedtaka skriv regjeringa at dei gjennom budsjettet varslar korleis dei vil gjennomføra vedtaka, og når dei skal gjera det, og dei skriv òg at komiteen ikkje har kommentert dette. Det er for så vidt greitt, men som kontrollkomité kvitterer me ikkje ut vedtaket før det er gjennomført. Det held ikkje med berre ein omtale i budsjettet.

Det er 153 vedtak me kommenterer, som me altså ikkje kvitterer ut, og 16 av dei er frå året før. Eg synest det er mange som ikkje er gjennomførte, og eg synest ikkje det er godt nok av regjeringa. Eg har òg lyst til å seia at i komiteen er me ikkje einige om det er kvittert ut eller ikkje. Der er komiteen enig i vedtaka, men me har nokre ulike merknader til oppfølginga. Eg har lyst til å ta berre eit par eksempel, frå Olje- og energidepartementet og frå Landbruksdepartementet. Ingen av dei var jo her, men sånn er det.

Når det gjeld Olje- og energidepartementet, er det ganske mange oppmodingsvedtak som handlar om oppfølginga av Enova. Regjeringa har i dei vedtaka berre svart at dei her viser til ein avtale med Enova som skal gjelda frå 2017 til 2020, og så skal dei koma tilbake med dette i budsjettet til hausten. Det skriv regjeringa. Då skriv fleirtalet i energi- og miljøkomiteen til oss at dei «finner det lite tilfredsstillende at regjeringen gjennom en generell henvisning viser til at de ulike vedtakene er fulgt opp gjennom oppdragsbrevet til Enova», som skal gjelda frå 2017 til 2020, og at regjeringa seier at dei skal omtala det til hausten, når det faktisk gjeld. Me har sjekka opp – i alle fall på heimesida til Enova – den avtalen, og han seier lite om konkrete satsingar, og me finn lite av tiltak som liknar på det som står i oppmodingsvedtaka. Men òg her seier regjeringa at ein skal koma tilbake til budsjettet, og me i komiteen har då ikkje utkvittert nokon av dei, fordi me ventar på at det kjem seinare.

Så har eg lyst til å ta eitt eksempel, frå Landbruksdepartementet. Vedtaka nr. 140 og 141 omhandlar dyrka mark. Fleirtalet i næringskomiteen skriv til oss, og eg vil sitera:

«Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra H og FrP, viser til vedtak nr. 140 og 141, begge av 8. desember 2015, der Stortinget vedtok en omfattende og ambisiøs jordvernstrategi. Det ble i den forbindelse vedtatt en rekke konkrete tiltak som Stortinget ba regjeringen om å gjennomføre, og flere av tiltakene skulle iverksettes i løpet av 2016. Dette gjelder blant annet et skolerings- og tiltaksprogram for lokalpolitikere i norske kommuner, knyttet til ivaretagelse av dyrka og dyrkbar mark. Flertallet mener at strategien ikke ser ut til å være fulgt opp i tilstrekkelig grad fra regjeringens side.»

Det var tilbakemeldinga frå næringskomiteen om oppmodingsvedtaka. Eg er enig med næringskomiteen og har

sagt at på bakgrunn av det ser me ikkje vedtaka som tilfredsstillande følgde opp. Det er mange andre eksempel eg òg kunne ha teke, men det er altså 153 vedtak som ikkje er kvitterte ut. Det synest eg er for mange.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [10:30:33]: Jeg skal være kort. Jeg slutter meg til saksordføreren innledning og gode orientering. Det er en omfattende sak med nærmere 500 vedtak som skal gjennomgå, og personlig er jeg enig i saksordføreren vurdering om at det med fordel bør kunne sendes fagkomiteene for å få deres involvering i disse sakene på en bedre måte.

Jeg vil bare knytte noen kommentarer til helse- og omsorgssektoren, hvor Senterpartiet har noen særmerknader. Det er tre punkter som jeg kort vil nevne. Vi mener at det som er sagt når det gjelder høyere vekst i bevilgningen til psykiatri enn til somatikk, ikke er fulgt opp på en god måte fra regjeringas side.

Videre at det regjeringa sa om å ha stedlig ledelse som hovedregel ved ledelsen av våre sjukehus, ikke er fulgt opp. Vi ser veldig godt rundt omkring i landet at stedlig ledelse verken er definert med et klart innhold eller har fått et større omfang. Stedlig ledelse er avgjørende viktig for å få en effektiv drift av våre sjukehus. En må da også definere hva som er innholdet i den stedlige ledelsen, nemlig at det er en person som har budsjettansvar, personalansvar og det faglige ansvar, og det er også noe langt mer enn en som tar imot en blomsterbukett når sjukehuset får besøk.

Det siste er den vanskelige situasjonen som kvinner som er under LAR-behandling, er i – at de får informasjon om LAR-behandlingens konsekvens ved graviditet, og et tilbud om nedtrapping av LAR-medikamentene. Det er, etter vår vurdering, heller ikke tilfredsstillende fulgt opp.

Det er ellers en rekke merknader fra et flertall i komiteen, og hvor Høyre og Fremskrittspartiet er alene. Senterpartiet er med på flertallsmerknadene, og jeg ber om at statsrådene merker seg at på de punktene hvor Høyre og Fremskrittspartiet er alene, er det altså flertall for at regjeringa ikke har gjort en tilstrekkelig jobb.

Helge Thorheim (FrP) [10:33:05]: Jeg ønsker først og fremst å takke saksordføreren for et omfattende arbeid med gjennomgangen av anmodnings- og utredningsvedtakene i stortingsperioden 2015–2016. Med hele 477 vedtak er dette ganske omfattende arbeid. Likeså vil jeg takke komitésekretærene for den solide bistanden de har gitt til oss i komiteen på dette området.

Når det gjelder komiteens merknader, har Høyre og Fremskrittspartiet noe avvikende kommentarer på 15 vedtak. Jeg skal ikke gå gjennom disse her nå, men bare som et eksempel kan jeg vise til at innenfor Olje- og energidepartementet på vedtak nr. 50 sier vi fra Høyre og Fremskrittspartiet:

«Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til Olje- og energidepartementets brev av 19. desember 2016 om hvordan anmodningsvedtaket er fulgt opp, og vil bemerke at flertallet i fagkomiteen ikke hadde merknader til oppfølgingen av vedtaket, jf. Innst. 9 S (2016–2017).»

De andre særmerknadene fra oss var på tilsvarende måte.

Ut fra mengden av anmodnings- og utredningsvedtak som Stortinget har gitt til regjeringen, vil Fremskrittsparti-

et gi honnør for et solid arbeid med å følge opp Stortingets anmodnings- og utredningsvedtak.

Michael Tetzschner (H) [10:34:59]: Jeg vil også begynne mitt innlegg med å takke saksordføreren både for fremstillingen her i dag og ikke minst for arbeidet med saken, og jeg vil også si samarbeidet om saken i komiteen. Det betyr at vi kan legge til rette for en veloverveid og avveid debatt.

Når det gjelder antallet anmodningsvedtak, er det, som saksordføreren er inne på, stigende, og i samsvar med erfaringene har det ofte med den parlamentariske situasjonen å gjøre. Mindretallsregjeringer vil få flere gode råd, flertallsråd, fra denne sal enn en flertallsregjering, som ofte vil bruke sitt parlamentariske grunnlag til å blokkere også gode forslag som måtte ha fremkommet i dette hus. Så jeg kan vel antyde at i mindretallsregjeringenes perioder blir det kanskje litt i overkant mange anmodningsvedtak, mens det kan være for få initiativ som slippes frem når det er en flertallsregjering. Det kan man jo reflektere over, og også at det vil være i Stortingets interesse å samle seg noe mer, både antallsmessig og når det gjelder temavalg, det å evne å konkretisere bestillingene, som vil gi mindre diskusjon om hvorvidt rådene er fulgt og anmodningene er blitt fulgt opp. Så vil det jo til slutt alltid gjenstå en rest for tolkning, der regjeringen i beste mening og regjeringspartiene og deres støtter vil anse at det er utkvittert, mens opposisjonen selvfølgelig i sin natur vil peke på mangler den måtte mene fortsatt finnes.

La meg være litt konkret når det gjelder Lundteigens tre innvendinger, og henlede oppmerksomheten på ett av de tre punktene han hadde, nemlig pålegget fra Stortinget om i spesielle saker og på spesielle sektorer å sørge for en spesiell budsjettvekst. Der er det nok ganske klokt at Stortingets budsjettbehandling er som den er, nemlig at vi tar ressursdiskusjonen og avveiningene og utmålingen av ressurser på de forskjellige samfunnsområdene i forbindelse med budsjettarbeidet. Det er Stortinget selv som til slutt gjør de prioriteringer som man ikke kan overlate til fagkomiteene gjennom flertallsmerknader å styre, gjennom anmodningsvedtak. Hvis Stortinget binder seg opp ved en ressursbruk som i større grad dikteres av innspill, ønske om spesielle vekstprosjenter for sine felter, vil Stortinget fort oppdage at vi er imot summen av alt vi er for. Det tilsier ikke akkurat en god husholdning, og heldigvis er det ikke mange eksempler på dette. Men det betyr i hvert fall at vi kan minne oss selv om dette, siden representanten Lundteigen var inne på noen motsatte resonnementer i så henseende i sitt innlegg.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 3.

Sak nr. 4 [10:38:54]

Interpellasjon fra representanten Liv Signe Navarsete til kommunal- og moderniseringsministeren: «Regjeringa har kutta den økonomiske støtta som førre regjering etablerte for dei regionale natur- og kulturparkane. Parkane er lokale initiativ bygd på lokale ressursar og er pådrivarar for lokal mobilisering, næringsutvikling og bærekraftig samfunnsutvikling. Det er no 9 regionalparkar i alle delar av landet, og 30 kommunar er engasjerte i arbeidet.

*I Europa er det tusen natur-, regional- og landskapspar-
kar fordelt på 22 land. Erfaringane syner at det ligg store
moglegheiter for nærings- og samfunnsutvikling i park-
systemet. Men det trengs eit statleg engasjement i utvik-
ling av kriteriesystem for sertifisering av regionalparkar,
nasjonal lovforankring og støtte til parkorganisasjonen.
Vil regjeringa initiere ei utgreiing av ny parkmodell for
regionalparkar og andre område med høge natur- og kul-
turverdiar, og vil regjeringa reversere budsjettkutta som
er gjort i perioden?»*

Liv Signe Navarsete (Sp) [10:40:21]: I det norske kulturlandskapet veks det fram nye internasjonalt inspi-
rerte parkmodellar for samarbeid, ivaretaking og brei ver-
diskaping. Dette skjer i dei norske regionalparkane og i
andre dynamiske parkkonsept, som geoparkar og biosfæ-
reområde. Desse er ofte konsentrerte i næringssvake om-
råde med høge natur- og kulturverdiar av nasjonal tyding.
Denne typen parkar representerer ein ny utviklingsmodell
for brei verdiskaping – sosialt, økonomisk og miljøretta –
som kan utgjere modellområde for gjennomføring av det
grøne skiftet.

I Noreg finst det etablerte regionalparkar og parkar un-
der utvikling. Talet på parkar veks stadig, og om få år vil
det eksistere omkring 9 regionalparkar som kan omfatte
om lag 30 kommunar. Dette gjer det aktuelt med ei statleg
forankring og eit nasjonalt system av regionalparkar. Difor
etablerte den raud-grøne regjeringa i 2012 eit verdiska-
pingsprogram for lokale og regionale natur- og kulturpar-
kar og løyvde 10 mill. kr årleg. Målet med verdiskapings-
programmet var auka verdiskaping og næringsutvikling i
landskaps- og identitetsområde med særskilde natur- og
kulturverdiar. Det handla om sosial, kulturell og miljøretta
verdiskaping så vel som økonomisk.

Det treårige prosjektet som i utgangspunktet skulle
danne veg for eit langsiktig statleg engasjement, er avvi-
kla. Trass i manglande entusiasme frå regjeringa si side ar-
beider parknettverket og dei enkelte parkane vidare for å
skape utvikling og arbeidsplassar i sine nærområde.

Etter internasjonal modell skal parkane fremje ei heil-
skapleg stad- og næringsutvikling og levande lokalsam-
funn i bygde- og bynære område med slike verdiar. Dette
skal gjerast ved berekraftig bruk av natur- og kulturverdiar
som ressurs.

Dei etablerte regionalparkane er Valdres Natur- og
Kulturpark, Nærøyfjorden verdsarvpark, Finnskogen Na-
tur & kulturpark, Regionalpark Haldenkanalen og Tele-
markskanalen regionalpark. I vår, altså våren 2017, er føl-
gjande regionalparkar under etablering: Vefsna regional-
park, Sognefjorden Kystpark, Okstindan / Hemnes kom-
mune og Varanger. Desse nye dynamiske parkane
fokuserer på langsiktig varetaking av landskaps- og kultur-
verdiar. Dei bidreg òg til lokal verdiskaping basert på na-
tur- og kulturverdiar gjennom å byggje stadlege merkeva-
rar for besøkjande og fastbuande og utvikle lokale produkt
og opplevingar.

Dei norske regionalparkane utløyser frivilligheit og so-
sial verdiskaping gjennom langsiktig partnerskap og med-
verknad basert på eigne visjonar og verdiar. Dei jobbar in-
tegrert og i mellomrommet der sektorstyresmaktene ofte
kjem til kort.

I 2014 la Distriktssenteret fram ei utgreiing som vart
laga på oppdrag frå Kommunal- og moderniseringsdepar-

tementet. Funna deira viser at regionalparkar representerer
eit auka samarbeid på tvers av kommunegrenser, mellom
offentlege sektorar og på tvers av offentleg, privat og fri-
villig sektor.

Engasjement og deltaking frå næringsliv og frivillig
sektor varierer likevel mellom parkane. Ein ser at regional-
parkarbeidet har bidreg til meir heilskapleg tverrsektori-
elt utviklingsarbeid òg sett ut frå eit regionalt perspektiv.
Det har oppstått auka tillit mellom utviklingsaktørar og
mellom ulike interesser. Dette kjem ikkje av seg sjølv. Det
tek lang tid å etablere ein slik park. Det tek lang tid å byg-
gje tillit, gjensidigheit og det å innsjå at å arbeide i lag gir
meir enn å arbeide kvar for seg.

Som ein relativt ny formalisert samarbeidsarena i regi-
onen har dei nye parkane opparbeidd høg legitimitet etter
ganske kort tid, og det bidreg til nye måtar å samhandle på,
òg inn mot statlege styresmakter. Frå eit styringsperspek-
tiv gir regionalparkane både moglegheiter og utfordringar,
men det er viktig fyrst og fremst å fokusere på mogleghei-
tene – moglegheitene til å skape lokalt, moglegheitene til
å utvikle område som elles vil slite. Det byggjer eigentleg
på klyngjeteorien, som elles er vel akta og gir gode resultat
i næringslivet. Å byggje klyngjer, der ein samhandlar på
tvers av ulike partnarar, har me jo sett i alt frå den maritime
næringa til teknologinæringa og til reiseliv. Får ein ein kri-
tisk masse som samarbeider, gir det tydelege resultat. Og
regionalparkarbeidet, i form av den samordna arbeidsinn-
satsen frå alt frå reiselivslag og lokale bygdelag av ulike
slag til det offentlege og næringslivet, har gitt meirverdi,
altså synergieffektar. Det utløyser finansiering, sjølv om
den største utfordringa per i dag kanskje er å greie å få ei
finansiering både til den enkelte parken og til å drifte eit
nettverk som kan bidra med synergjar mellom parkane.

Det er ikkje slik at alle må finne opp hjulet på nytt. Dei
som har etablert seg, kan overføre stor kunnskap og kom-
petanse til dei som vil etablere seg, og då krevst det at ein
har eit nav som kan vere med og gjere den jobben. Det var
litt av tankegangen bak den løyvinga på 10 mill. kr som
den raud-grøne regjeringa la inn, nemleg at dei midlane òg
kunne vere med og drifte eit slikt nettverk av parkar, der
ein kan hente kunnskap i å forandre og slik løfte kvarandre
framover.

Langsiktigheit i arbeidet er viktig. Som det vart slått
fast i rapporten frå Distriktssenteret, er det for det fyrste eit
langt forarbeid før parkane vert etablerte, og ein ser resul-
tata tydeleg fyrst etter lengre tid, sjølv om kortare prosjekt
og aktivitetar kan ha ein viktig funksjon for å gi legitimitet
og motivere samarbeidspartnarane til å arbeide vidare i
noko som for mange er ein ganske komplisert prosess.

Så er det ulike parkar. I Nærøyfjorden, som eg kanskje
kjenner best, har ein verdsarvparken, som vert det naturle-
ge utgangspunktet for parksatsinga. Det er òg andre orga-
niseringsmodellar ein har valt, men ofte rundt eit lokalt
konsept, som ved Telemarkskanalen, Halden, Finnskogen
og Valdres. Sameleis vil det verte i Vefsna, når dei får eta-
blert sin park.

Me har lært mykje av andre land i Europa. Eg var sjølv,
som kommunal- og regionalminister, i Sveits for å sjå på
korleis dei arbeider med dette. Det er 900 parkar rundt om
i Europa, og dei fleste får støtte frå sine statlege styresmak-
ter. Dei fleste har òg oppnådd å få statlege styresmakter
med på å utarbeide ein slags køyrereglar eller regelverk.

I motsetning til nasjonalparkane manglar regionalparkane ei nasjonal lovforankring. Dei manglar òg ei nasjonal regelstyring, og det har mangla statleg medfinansiering, noko stort sett alle land i Europa har innført med stor suksess. Det er difor behov for å opprette ei politisk leia interdepartemental arbeidsgruppe som med bakgrunn i norsk praksis og europeiske erfaringar får mandat og ressursar til å utgreie europeisk politikk og forvaltning av regionalparkar og nasjonale parksystem. Då bør ein spesielt sjå på land som Sveits, Frankrike, Storbritannia og Skottland. Vidare bør ein utgreie grunnlaget for ei lovreform og eit nasjonalt system av regionalparkar og korleis ein skal finansiere dei, avklare rollene til nasjonalparkar og regionalparkar for å avdekkje dei dynamiske relasjonane og synergiene som eksisterer. Sist, men ikkje minst må eit slikt utval skildre ein nasjonal etableringsprosess og strategi for ein heilskapleg parkpolitikk.

Dette kan synast som ei mindre sak blant mange for statsråden, men for dei som arbeider med det, og for dei mange tusen som er engasjerte i dette, er det ei ganske stor sak, og eg håper at statsråden i dag kan bidra med ei positiv haldning til korleis ein skal utvikle dette arbeidet vidare i eit godt samspel mellom statlege styresmakter, regionale styresmakter og den einskilde parken.

Statsråd Jan Tore Sanner [10:50:41]: Jeg takker for spørsmål fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete.

Regjeringen er opptatt av at kommuner og områder som er rike på natur- og kulturverdier, skal kunne ta i bruk disse ressursene i sitt lokale utviklingsarbeid. Dette er viktig bl.a. for å sikre arbeidsplasser, verdiskaping og næringsutvikling over hele landet. Vi trenger en bærekraftig og fremtidsrettet forvaltning av fjell og utmark og skape verdier som i større grad kommer lokalsamfunnene til gode. Vi har nettopp lagt frem en stortingsmelding om bærekraftige byer og sterke distrikter, som fremhever dette temaet.

Mange kommuner jobber godt med utmarksbasert næringsutvikling. Erfaringer viser likevel at det er krevende å jobbe med denne typen verdiskaping, fordi utmarksforvaltningen er komplisert og uoversiktlig for næringsaktører og brukere. Regjeringen tok tak i dette i 2014 og etablerte et interdepartementalt samarbeid for å forenkle utmarksforvaltningen. Målene for arbeidet er å styrke lokaldemokratiet, forenkle og redusere byråkrati og å legge til rette for mer verdiskaping basert på naturressursene og kulturverdier. Vi har fått mange innspill underveis i arbeidet og har iverksatt en rekke tiltak. Regjeringen gjør det enklere å utnytte næringspotensialet i utmark gjennom å gjøre byråkratiet enklere og styrke kommunenes handlingsrom.

Vi har forenklet og effektivisert regelverket for behandling av plan- og byggesaker. Stortinget har etter forslag fra regjeringen vedtatt regelendringer for behandling av private reguleringsforslag, som vil tre i kraft 1. juli 2017. Potensialet for å redusere saksbehandlingstiden for private reguleringsplaner anslås til å være 30–50 pst.

Og dette er viktig. For de mange aktørene som Liv Signe Navarsete tar opp, er det forenklingsarbeidet som regjeringen holder på med noe av det aller viktigste, for en komplisert forvaltning er vanskelig å finne frem i. Derfor har vi også styrket lokaldemokratiet, bl.a. gjennom å heve terskelen for innsigelser. Der den forrige regjeringen ga staten rett, har denne regjeringen sørget for å støtte lokalde-

mokratiet der hvor det ikke er viktige regionale eller nasjonale hensyn som tilsier det motsatte.

Lokal forvaltning av verneområder er styrket, og vi har forenklet friluftregelverket. Brukerne skal i større grad møte én dør inn i systemet: Vi styrker bl.a. kommunenes rolle og kompetanse gjennom mer veiledning. Det er viktig, fordi kommunene er førstelinjen. Vi jobber med å etablere utmark som tema i Miljøkommune.no, der informasjon og ressurser for saksbehandling av utmarkssaker for alle sektorer vil bli gjort tilgjengelig. Nettstedet inneholder lenker til informasjon, kart, data og verktøy for saksbehandling i miljøraker i kommunene. Dette vil gjøre det enklere for de mange aktørene rundt om i landet. Tiltakene regjeringen har iverksatt, er tatt vel imot av både lokalpolitikere og næringsutøvere i utmarkskommunene.

Det er ikke riktig som stortingsrepresentant Navarsete hevder, at denne regjeringen har kuttet den økonomiske støtten den forrige regjeringen etablerte. Den rød-grønne regjeringen etablerte et treårig verdiskapingsprogram for parker, som ga støtte til forprosjekter og utvikling av lokale og regionale parker over hele landet. Vår regjering valgte å videreføre verdiskapingsprogrammet ut programperioden, som varte fra 2012 til 2014. Vi avsluttet med andre ord programmet i tråd med den planen som den forrige regjeringen hadde lagt.

Det å etablere en langsiktig og forpliktende samarbeidsavtale i form av en regionalpark kan være en viktig og riktig beslutning i mange områder. Norske Parker har utviklet et sett med kriterier for hvem som kan kalle seg en regional eller lokal park. Vi ser at utviklingen av de regionale parkene fortsetter videre, uten en spesifikk nasjonal satsing. Regjeringen ser derfor ikke behov for å utrede kriterier for regionalparker. Gjennom verdiskapingsprogrammet erfarte vi at noen områder valgte å gå videre i arbeidet med å etablere seg som regionalpark. Samtidig vet vi at regionalpark som organisasjonsform likevel ikke passer for alle. Regjeringen er opptatt av at alle kommuner som ønsker å satse på natur- og kulturverdier i sitt utviklingsarbeid, får muligheten til det, uavhengig av organisasjonsform. Dette legger vi til rette for.

Jeg vil også understreke at regjeringen har bidratt til en god vekst i kommunenes inntektsrammer. Ja, det har vært en vesentlig sterkere vekst under denne regjeringen enn det var under den rød-grønne regjeringen. I perioden 2013–2016 har det i gjennomsnitt vært 1,3 pst. vekst målt per innbygger, mens det var under halvparten under den rød-grønne regjeringen. Vi ser at driftsresultatene i kommunene er gode, og at det er færre på ROBEK-listen enn noensinne. Dette er også viktig, fordi representanten Navarsete tar til orde for et program til noen millioner kroner. Vi har lagt til rette for god vekst i kommuneøkonomien, som gjør at kommunene kan gjøre sine egne prioriteringer.

Fylkeskommunene får også regionale utviklingsmidler. Parkene kan søke om økonomisk støtte gjennom disse midlene. Vi vet bl.a. at Østfold fylkeskommune vil prioritere å støtte utviklingen av Regionalpark Haldenkanalen med regionale utviklingsmidler i 2017. Vi har i tillegg to målrettede ordninger for kommuner og næringsliv og andre som ønsker å satse på natur- og kulturbasert verdiskaping.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har utlyst 10 mill. kr til en femårig forsøksordning for forenkling av

utmarksforvaltningen. Vi er også inne i det siste året av et femårig program for verdiskaping og næringsutvikling i fjellområdene. Gjennom dette programmet har bl.a. Valdres Natur- og Kulturpark fått støtte.

Regjeringen vil på denne måten støtte opp om utviklingsarbeid som gjøres regionalt og lokalt, bl.a. innenfor parkene, men vi ser ikke behov for nye utredninger på området.

Liv Signe Navarsete (Sp) [10:58:18]: Det var eit skuffande svar frå statsråden.

Eg trur det er mange rundt om i landet som følgjer med i dag, og som vert skuffa over at statsråden ikkje ser verdien av det arbeidet som vert lagt ned, men berre set det i ein parentes og gir ei oppramsing av generelle tiltak som regjeringa har gjort.

Det er bra å forenkle forvaltinga av utmark og plan- og byggesaker og å styrkje dei som har innvendingar, og det er bra med lokal forvalting av verneområde. Men det er veldig rart at statsråden, som kjem frå partiet Høgre, som vanlegvis ser veldig til Europa og kva som skjer elles i EU-land, ikkje i denne samanhengen ser verdien av ein modell for utvikling som er brukt over store deler av Europa. Frankrike, Sveits, Storbritannia og Skottland er kanskje dei aller viktigaste eksempla, men ein finn det i dei fleste europeiske land, og ein finn at statlege styresmakter er involverte både i å utvikle eit regelverk, ein modell som er nasjonal for dei enkelte landa, og også for å vere inne med økonomisk støtte for å byggje opp om desse regionalparkane. Statsråden har sjølv sett i gang Distriktsenteret til å evaluere dette arbeidet, og ut ifrå deira evaluering er det tydeleg at det gir meirverdi på veldig mange område.

Senterpartiet er oppteke av å vidareutvikle dette. Me vil leggje inn 5 mill. kr i revidert nasjonalbudsjett, som ei moglegheit for parknettverket til å ta tak i dei parkane som no skal utviklast vidare, og òg for å løfte konseptet. Skulle me kome i regjering, vil dette verte eit område me vil jobbe meir for å utvikle, for me ser at det gir resultat. Og det er statsråden si eiga utgreiing som viser at det gir gode resultat på svært mange område.

Når det er snakk om den økonomiske utviklinga til kommunane, hadde det vore interessant å vite kor mange millionar og kor mange årsverk som er brukte no i denne perioden på å diskutere ulike samanslåingar av kommunar og regionar. Ein kan nok sikkert trekkje ifrå ganske store summar, det er iallfall det dei seier lokalt når det gjeld det dei har fått moglegheit til å drive på med i denne perioden. Men det har vel kanskje ikkje med denne saka å gjere.

Statsråd Jan Tore Sanner [11:01:32]: Jeg må innrømme at jeg er forundret over responsen fra representanten Liv Signe Navarsete, som representerer et parti som satt i regjering i åtte år, og som ikke bidro til å forenkle utmarksforvaltningen. Liv Signe Navarsete kommer fra et parti som snakker høyt om lokaldemokrati og gründeri i Distrikts-Norge, men som i realiteten ga SV makten og innflytelsen i disse sakene. Der vår regjering har bidratt til forenkling, avbyråkratisering og veiledning, og der vi nå ønsker å etablere én dør inn for alle de kreative menn og kvinner over hele landet som jobber med å utnytte natur- og kulturverdier, ser vi at Senterpartiets svar er at man skal ha en utredning, og at man vil bevilge 5 mill. kr i revidert nasjonalbudsjett. Det er sikkert fint med 5 mill. kr i

revidert nasjonalbudsjett, men jeg tror det betyr langt mer det forenklingsarbeidet regjeringen har iverksatt, de resultatene vi har oppnådd, og ikke minst at det er en regjering som har bidratt til god vekst i kommuneøkonomien – betydelig sterkere vekst enn det som var under den forrige, rød-grønne, regjeringen.

Ola Elvestuen (V) [11:03:19]: Jeg vil begynne med å berømme interpellanten for å ha tatt opp spørsmålet om natur- og kulturparker i Norge. Regionalparksystemet er vel etablert i Europa. Det er mange av dem i Sveits, i Tyskland og i Frankrike, og vi har også hatt initiativ i Norge, som er bygd opp nedenfra, for etablering av regionalparker, natur- og kulturparker, i Norge.

Selv har jeg hatt gleden av å besøke norske parker flere ganger. Jeg har vært på besøk i Varanger, på Finnskogen, Valdres, Telemarkskanalen, Vefsna. Det er ikke noen tvil om at dette er en organisering mellom kommuner som kan være med på å bidra til næringsutvikling. Hensikten med natur- og kulturparkene er jo ikke at man skal drive utmarksforvaltning. Det har man et annet regelverk til. Det som er hensikten, er at man skal ha et samarbeid der man ser kvaliteten i ens eget distrikt, og samordne hvordan man skal forvalte de kvalitetene, enten det er matkultur, verne- de områder, eller det er kulturminnevern, og at man skal markedsføre dette, både for sin egen befolkning, for næringsutvikling og også nasjonalt og internasjonalt.

For å få det til mener jeg dette er helt betimelig. Kristelig Folkeparti og Venstre hadde en merknad i budsjettinnstillingen fra kommunalkomiteen om at vi trenger å få en avklaring av det juridiske grunnlaget for regionalparkene, for det er det neste steget. De gjør en god jobb, men det er klart at det man trenger, er en nasjonal anerkjennelse og en nasjonal forankring, slik at man får likt regelverk som man kan bygge framtidige natur- og kulturparker etter. Fra Venstres side kommer vi definitivt til å ta opp igjen at vi trenger å utrede et juridisk grunnlag for et nasjonalt system for regionalparker i Norge. Det er egentlig det viktigste vi gjør.

Så er det klart at det vil bidra til å utvikle disse parkene hvis man får statlig støtte, men det er en mindre sak. Egentlig handler dette først og fremst om å få et juridisk grunnlag og så om staten gir anerkjennelse og også er med på å gi noe økonomisk støtte. Det vil uansett være en mindre del. Det er klart at disse regionalparkene får mye statlig støtte til enkelttiltak fra før av, enten det er innenfor næringsutvikling, verdiskapingsprogrammer eller innenfor Riksantikvarens område, som det man har på Varangerhalvøya. Det er mange ting man kan se på.

Jeg synes regjeringen bør se på dette på nytt og ikke så direkte avvise at det er noe man ønsker å gå videre med. Regionalparkene har stor støtte der de er etablert, og det er en bevegelse som flere er interessert i å komme inn under. Jeg synes både regjering og storting bør støtte opp under en utvikling der man lokalt utreder og ser verdiene i fellesskap i sine regioner, ser hvordan man kan utnytte og videreutvikle de verdiene som er der, samtidig som man ser på hvordan man kan utvide og bruke dette til næringsutvikling. Jeg synes det minste vi kan gjøre, er å gi dem et juridisk rammeverk, slik at de får den samme statusen i Norge som de har i land ellers i Europa. Her er det mye å lære av andre land. Så vil Venstre mene at det i tillegg burde være

en økonomisk støtte. Men det viktigste er å komme i gang med det juridiske grunnlaget.

Liv Signe Navarsete (Sp) [11:07:52]: Det er veldig kjekt å høyre at samarbeidspartiet til regjeringa, Venstre, er samd med oss i ei viktig sak. Eg kjenner vel ein Venstre-ordfører i Valdres som har vore ein dyktig pådrivar bl.a. for Valdres natur- og kulturpark. Det er riktig at det er eldsjeler rundt om i det ganske land som har vore viktige pådrivarar for å lyfte dette konseptet òg i Noreg.

Statsråden er meir oppteken av å kritisere Senterpartiet enn å fortelje kva han og regjeringa vil gjere med dette. Han snakka om ei dør inn. Ja, eg hugsar at Høgre snakka om ei dør inn til Nav i si tid. No er det vel ingen som finn den døra lenger, i alle fall er det eit problem for mange. Han snakka om forenklingsarbeidet som regjeringa står for. I mitt fylke har dei forenkla bort politimeisteren, dei har forenkla bort ei rekkje lensmenn, og dei har forenkla bort leiinga i NHO og Innovasjon Noreg som følgje av regionreforma som regjeringa køyrer. Dei har forenkla vekk leiinga ved høgskulen i Sogn og Fjordane. No får ikkje Sogn og Fjordane ein einaste i leiinga ved høgskulen på Vestlandet, sånn som det ser ut per i dag. Dei har forenkla vekk mange kommunar i Sogn og Fjordane. Ja, dei skal til og med forenkla vekk heile fylket. Det vert jo mykje enklare når ein får vekk så mange viktige organisasjonar.

Eg er samd med føregåande talar i at det aller viktigaste no er å få eit juridisk grunnlag for dei regionale kultur- og naturparkane. Difor var òg forslaget i mitt hovudinnlegg at ein må opprette interdepartementale arbeidsgrupper som kan gjere ein slik jobb, òg i samarbeid med dei parkane som dette gjeld. Dei har valt seg eit styre og har ein organisasjon, så dei har jo tillitsvalde i systemet som kan delta i eit slikt arbeid. Eg synest òg det er viktig at det regionale nivået kan vere involvert, og ein bør sjå til land som har lukkast veldig godt med dette konseptet. Eg trur det er viktig at ein får ei nasjonal forankring. Det handlar om legitimitet, det handlar om å vite at det viktige arbeidet som skjer, vert sett. Det å få grunnlaget for vidare etableringar og at det vert forankra juridisk, er viktig.

Så trur eg òg det er viktig med noko midlar inn til det nettverket, slik at ein ikkje må bruke av dei finansieringskjeldene som den enkelte park etablerer, for å finansiere eit nettverk som kan vere med og drive arbeidet framover. For eg trur det er veldig viktig at ein har eit nav som kan vere med og drive arbeidet framover.

Eg vil takke for debatten. Eg vel å tolke kommunal- og moderniseringsministeren i beste meining og håper at han òg vil vere med og drive dette arbeidet vidare.

Statsråd Jan Tore Sanner [11:11:08]: Representanten Liv Signe Navarsete dro opp en diskusjon om kommune- og regionreform. Det er fristende å svare på det, men la meg da bare begrense meg til å gi honnør til de mange fremoverlente lokal- og regionalpolitikere i Sogn og Fjordane, inkludert mange av Senterpartiets representanter, som nå bidrar til at vi får sterkere kommuner og en sterk region i Hordaland og Sogn Fjordane. Det vil være bra, også for utmarksforvaltningen, fordi man får mer kompetanse i både kommune og fylke.

Jeg er glad for at representanten Liv Signe Navarsete til slutt velger å tolke statsråden i beste mening. Det kan jeg også gi tilbake, for jeg tror at Senterpartiet, regjeringspar-

tiene og samarbeidspartiene har en felles interesse av å legge best mulig til rette for ildsjeler, for gründere, i bygd og i by. Ikke minst er dette viktig i de mange distriktskommunene, for å legge til rette for verdiskaping og arbeidsplasser.

Jeg deler oppfatningen om at parkene har en stor verdi og ikke minst det arbeidet som mange enkeltmennesker gjør. Derfor bygger vi også videre på de erfaringene man har, fra de evalueringene som er gjort. Vi har valgt å gå videre langs en annen vei, og det er først og fremst ved å bidra til å forenkle utmarksforvaltningen og ved at vi har laget et eget program som er en støtte til kommuner som jobber med å legge til rette for arbeidsplasser i utmark og verdiskaping i distriktene.

Det kan være litt ulike virkemidler, men jeg velger også til slutt å avslutte med å si at jeg tror vi er enige om målet, nemlig at vi skal legge bedre til rette for dem som arbeider med å utvikle arbeidsplasser og verdiskaping med natur og kultur.

Presidenten: Debatten i sak nr. 4 er dermed avsluttet.

Votering

Etter at det var ringt til votering, uttalte

presidenten: Da Stortinget klar til å gå til votering over sakene på dagens kart.

Votering i sak nr. 1

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i markedsføringsloven (unntak fra rett til innsyn i dagligvareportalens prisopplysninger)

I

I lov 9. januar 2009 nr. 2 om kontroll med markedsføring og avtalevilkår mv. gjøres følgende endringer:

§ 10 overskriften skal lyde:

Prismerking og informasjonsplikt m.m.

§ 10 nytt fjerde ledd skal lyde:

Det kan gjøres unntak fra retten til innsyn etter offentliglova for opplysninger som gjelder priser på dagligvarer, og som er knyttet til en informasjonsportal opprettet med grunnlag i loven her.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det votes over lovens overskrift og loven i sin helhet.

Votering:

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli satt opp til andre gangs behandling i et senere møte i Stortinget.

Votering i sak nr. 2

Presidenten: Under debatten er det satt fram ett forslag. Det er forslag nr. 1, fra Ketil Kjenseth på vegne av Venstre.

Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om begrenset angrerett for næringsdrivende ved telefonsalg av annonsetjenester og lignende der det foreslås inntatt en bestemmelse om dette i avtaleloven, eller der departementet gis hjemmel til å fastsette en slik begrenset angrerett i forskrift.»

Votering:

Forslaget fra Venstre ble med 111 mot 5 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 11.23.35)

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre slikt

vedtak til lov
om endringer i markedsføringsloven (telefonmarkedsføring mv.)

I

I lov 9. januar 2009 nr. 2 om kontroll med markedsføring og avtalevilkår mv. gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

§ 1 Hva loven gjelder

Når ikke annet er bestemt, gjelder loven kontroll med markedsføring, handelspraksis og avtalevilkår i forbrukerforhold og stiller krav til god forretningsskikk mellom næringsdrivende.

§ 12 skal lyde:

§ 12 Forbud mot telefonmarkedsføring i strid med reservasjon

I næringsvirksomhet er det forbudt å rette telefonmarkedsføring mot forbrukere som har reservert seg mot slik markedsføring i Reservasjonsregisteret.

I næringsvirksomhet er det forbudt å rette telefonmarkedsføring mot fysiske personer som har reservert seg mot slik markedsføring direkte hos den næringsdrivende.

Det er likevel tillatt å rette telefonmarkedsføring mot fysiske personer som har reservert seg etter første eller annet ledd, dersom den fysiske personen har rettet en uttrykkelig anmodning til en bestemt næringsdrivende om å motta slik markedsføring fra den næringsdrivende. Anmodningen kan når som helst trekkes tilbake.

Det er også tillatt å rette telefonmarkedsføring mot forbrukere som har reservert seg mot slik markedsføring i Re-

servasjonsregisteret, dersom det foreligger et eksisterende kunde- eller giverforhold og der den næringsdrivende har mottatt forbrukerens kontaktopplysninger i forbindelse med salg eller innsamling. Slik markedsføring kan bare gjelde næringsdrivendes egne ytelser tilsvarende dem som kunde- eller giverforholdet bygger på.

For frivillige organisasjoner skal et eksisterende giverforhold også anses å foreligge dersom givener etter første bidrag har samtykket til eller bedt om å bli kontaktet ved en senere anledning, eller givener innenfor en treårsperiode har ytet sporadiske bidrag.

§ 13 skal lyde:

§ 13 Forbud mot markedsføring ved adressert post i strid med reservasjon

I næringsvirksomhet er det forbudt å rette markedsføring ved adressert post mot forbrukere som har reservert seg mot slik markedsføring i Reservasjonsregisteret.

I næringsvirksomhet er det forbudt å rette markedsføring ved adressert post mot fysiske personer som har reservert seg mot slik markedsføring direkte hos den næringsdrivende.

Det er likevel tillatt å rette markedsføring ved adressert post mot fysiske personer som har reservert seg etter første eller annet ledd, dersom den fysiske personen har rettet en uttrykkelig anmodning til næringsdrivende om å motta slik markedsføring fra den næringsdrivende. Anmodningen kan når som helst trekkes tilbake.

Det er også tillatt å rette markedsføring ved adressert post mot forbrukere som har reservert seg mot slik markedsføring i Reservasjonsregisteret, dersom det foreligger et eksisterende kunde- eller giverforhold der den næringsdrivende har mottatt forbrukerens kontaktopplysninger i forbindelse med salg eller innsamling. Slik markedsføring kan bare gjelde næringsdrivendes egne ytelser tilsvarende dem som kunde- eller giverforholdet bygger på.

Ny § 13 a skal lyde:

§ 13 a Felles regler for reservasjon mot telefonmarkedsføring og markedsføring ved adressert post

Reservasjonsregisteret skal legge til rette for at forbrukere skal kunne velge å reservere seg kun mot markedsføring fra andre enn frivillige organisasjoner.

Næringsdrivende skal oppdatere sitt adresseregister mot Reservasjonsregisteret før første gangs henvendelse og før henvendelse den måned markedsføring utføres.

Næringsdrivende skal sørge for at fysiske personer enkelt og gebyrfritt skal kunne reservere seg mot markedsføring direkte hos den næringsdrivende.

Departementet kan ved forskrift gi nærmere regler om Reservasjonsregisteret og direkte reservasjon hos den næringsdrivende.

§ 14 skal lyde:

§ 14 Forbud mot telefonmarkedsføring på enkelte tidspunkter og å ringe fra skjult telefonnummer mv.

I næringsvirksomhet er det forbudt å rette telefonmarkedsføring til forbrukere på lørdager, helgedager eller dager som i lov er likestilt med helgedager, og på virkedager før kl. 09.00 og etter kl. 21.00.

I næringsvirksomhet er det forbudt å rette telefonmarkedsføring til forbrukere fra skjult telefonnummer og fra

telefonnummer som ikke er registrert og søkbart i nummeropplysningsstjenestene.

§ 16 skal lyde:

§ 16 *Opplysningsplikt ved uanmodet telefonmarkedsføring og markedsføring ved adressert post*

Ved uanmodet telefonmarkedsføring eller markedsføring ved adressert post skal den næringsdrivende opplyse hvem som har gitt personopplysningene som ligger til grunn for henvendelsen. Der det er relevant, skal den næringsdrivende informere om retten til å reservere seg i Reservasjonsregisteret og direkte hos den næringsdrivende.

Ved uanmodet telefonmarkedsføring til forbrukere skal den næringsdrivende straks presentere seg og opplyse om at henvendelsen skjer i markedsføringshensikt. Dersom henvendelsen skjer på vegne av en annen, skal dette opplyses.

Ny § 16 a skal lyde:

§ 16 a *Særskilt om frivillige organisasjoners virksomhet som ikke skjer i næring*

Der frivillige organisasjoners virksomhet ikke reguleres av lovens alminnelige regler, gjelder følgende:

a) *Fysiske personer kan reservere seg mot frivillige organisasjoners innsamlinger. Reglene for telefonmarkedsføring og markedsføring ved adressert post i § 12, § 13, § 13 a annet til fjerde ledd, § 14 og § 16 gjelder tilsvarende for frivillige organisasjoners innsamlinger.*

b) *Det er forbudt for frivillige organisasjoner å sende en forespørsel om økonomisk støtte til fysiske personer som er egnet til å bli oppfattet som et krav om betaling.*

Departementet kan ved forskrift gi nærmere regler om utformingen av forespørsler om å gi økonomisk støtte.

§ 43 første ledd skal lyde:

Ved forsettlig eller uaktsom overtredelse av forskrift gitt i medhold av § 6 femte ledd, § 10, forskrift gitt i medhold av § 10, § 11, § 12, § 13, § 13 a, § 14 første ledd, § 15, § 16, § 16 a første ledd bokstav a, § 17, § 18 første ledd eller § 20 annet ledd, som enten anses som vesentlig eller har skjedd gjentatte ganger, kan det fastsettes et overtredelsesgebyr som den som vedtaket retter seg mot, skal betale.

§ 48 første ledd skal lyde:

Den som vesentlig overtrer § 6 fjerde ledd jf. første ledd, forskrift gitt i medhold av § 6 femte ledd, § 11, § 12, § 13, § 15, § 16 a første ledd bokstav a, jf. § 12 og § 13, § 20 annet ledd, § 26, § 27, § 28, § 29 eller § 30, straffes med bøter, fengsel inntil 6 måneder eller begge deler der-

som ikke strengere straffebestemmelse kommer til anvendelse.

II

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.
2. Departementet kan gi nærmere overgangsregler.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

Votering:

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli satt opp til andre gangs behandling i et senere møte i Stortinget.

Votering i sak nr. 3

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre slikt

vedtak:

Meld. St. 17 (2016–2017) – Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2015–2016 – vedlegges protokollen.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: I sak nr. 4 foreligger det ikke noe voteringstema.

Sak nr. 5 [11:24:41]

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat. Dermed er dagens kart ferdigbehandlet. Forlanger noen ordet før møtet heves?

Da vil jeg få ønske dere en god 17. mai. – Møtet er hevet.